

Kokousaika torstai 21.5.2026 klo 18.30–20.04

Kokouspaikka Pappila

Läsnä	jäsen	varajäsen
	Kaunisto Jyri, puheenjohtaja	
	Eloranta Eija	
	Koivu Asko	
	Liinaharja Kristiina	
	Malin Milla	
	Mäkelä Hannu	
	Mäkinen Antero, poissa	
	Mänki Eija	
	Nissilä Minna	
	Peltonen Susanna	
	Penttilä Mirka, varapj, poissa	Peltonen Juha
	Pura Anu, poissa	
	Pärssinen Simo	
	Rauhaniemi Jenni	
	Rekola Sinikka	
	Sironen-Hänninen Sirpa	
	Toikka Päivi, poissa	
	Tuovinen Tuomo	
	Vainio Heikki	
Muut läsnäolijat	Koivulahti Juha	kirkkoherra
	Koskela Ulla	talouspäällikkö, sihteeri

Sisällysluettelo

2. Seurakuntavaalit 2026	3
3. Seurakuntavaalit 2026 / vaalilautakunnan asettaminen	4
4. Kaitalammin leirikeskuksen korjausinvestoinnin selvitys	6
5. Seurakuntakodin korjausinvestoinnin selvitys	8
6. Tammelan seurakunnan taloussääntö	10
7. Tammelan seurakunnan hallintosääntö	11
8. Tilinpäätös 2025.....	13
9. Muut asiat.....	16
10. Valitusosoitus ja kokouksen päättäminen	16

Jyri Kaunisto
puheenjohtaja

Ulla Koskela
sihteeri

Pöytäkirjantarkastajat

Milla Malin

Hannu Mäkelä

Pöytäkirja pidetään nähtävillä seurakunnan www-sivulla tammelanseurakunta.fi 25.5.–29.6.2026.
Ilmoitus nähtävillä olost on julkaistu 13.5.2026.

1. Kokoustiedot

Kokouksen avaus

Päätösehdotus:

Kirkkovaltuusto merkitsee, että kirkkovaltuuston puheenjohtaja on kutsunut kirkkovaltuuston kokoukseen 21.5.2026 klo 18.30.

Kirkkovaltuuston puheenjohtaja Jyri Kaunisto avaa kokouksen.

Päätös:

Merkittiin, että kirkkoherra piti alkuhartauden.

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kirkkojärjestyksen 3 luvun 29 pykälän 1 momentin mukaan kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka, ja siihen on liitettävä asialuettelo. Kokouskutsu on lähetettävä kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston jäsenille viimeistään viikkoa ennen kokousta. Samassa ajassa on kokouksesta ilmoitettava yleisessä tietoverkossa. Kokouskutsu voidaan lähettää sähköisesti, jos seurakunta huolehtii, että tähän tarvittavat tekniset välineet ja yhteydet ovat kutsuttavien käytettävissä.

Kokouskutsu asialuetteloineen on lähetetty 13.5.2025 kirkkovaltuutetuille. Kokouskutsu asialuetteloineen on laitettu 13.5.2025 nähtäville seurakunnan www-sivulle.

Päätösehdotus:

Todetaan läsnä olevat jäsenet sekä kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös:

Nimenhuudon perusteella todettiin, että läsnä oli 16 valtuutettua. Todettiin kokous laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjantarkastajien nimeäminen ja pöytäkirjan nähtävillä olo

Päätösehdotus:

Kirkkovaltuusto valitsee pöytäkirjantarkastajat. Vuorossa Sinikka Rekola ja Sirpa Sironen-Hänninen sekä varalla Tuomo Tuovinen ja Heikki Vainio.

Lisäksi päätetään, että kirkkovaltuuston pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä seurakunnan www-sivulla 25.5.–29.6.2026.

Päätös:

Pöytäkirjantarkastajiksi valittiin Sinikka Rekola ja Sirpa Sironen-Hänninen.

Kokouksen työjärjestys

Lapsen edun edistämiseksi kirkollisen viranomaisen on päätöksen valmistelussa arvioitava ja otettava huomioon sen vaikutukset lapsiin. Vaikutusten arvioinnin tekee se viranomainen, joka käsittelee asiaa ensimmäisenä. Mikäli lapsivaikutuksia on valmistelussa havaittu, on ne kirjattu esittelytekstiin.

Päätösehdotus: Kirkkovaltuusto hyväksyy jäsenille etukäteen lähetetyn esityslistan kokouksen työjärjestykseksi ja päättää mahdollisista muista asioista.

Päätös:

Hyväksyttiin esityslista kokouksen työjärjestykseksi.

2. Seurakuntavaalit 2026

Kirkkoneuvosto 23.4.2026 § 30

Kirkkovaltuusto voi päättää, että seurakunta jaetaan äänestysalueisiin. Tämä tulee ottaa huomioon vaalilautakunnan jäsenten lukumäärässä. KL 9:16,2 KJ 9:2 3.

Kirkkovaltuusto päättää vaaleilla valittavan toimielimen jäsenmäärästä, jos halutaan poiketa säädetystä tai aiemmin päätetystä jäsenmäärästä, ja ilmoittaa päätöksestä tuomiokapitulille 30.6. mennessä. Tammelan seurakunnan kirkkovaltuuston säädetty jäsenmäärä on 17.

Valitaan paikkakunnalla yleisesti leviävä sanoma-, paikallis- tai seurakuntalehti, jossa tietyt vaaleihin liittyvät kuulutukset ja ilmoitukset julkaistaan. KJ 10:2 2

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että seurakuntaa ei jaeta äänestysalueisiin.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että Tammelan kirkkovaltuustoon valitaan säädetty määrä eli 17 kirkkovaltuutettua.

Kirkkoneuvosto päättää, että vaaleihin liittyvät kuulutukset ja ilmoitukset julkaistaan Forssan Lehdessä yhteisilmoituksina lähiseurakuntien kanssa.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto 21.5.2026

Päätösehdotus kirkkoneuvosto:

Kirkkovaltuusto päättää, että seurakuntaa ei jaeta äänestysalueisiin.

Kirkkovaltuusto päättää, että Tammelan kirkkovaltuustoon valitaan säädetty määrä eli 17 kirkkovaltuutettua.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

3. Seurakuntavaalit 2026 / vaalilautakunnan asettaminen

Kirkkoneuvosto 23.4.2026 § 31

Vuoden 2026 seurakuntavaalien toimittamisesta huolehtii vaalilautakunta. Vaalilautakunnan asettaa kirkkovaltuusto. (KL 9:16,1) Vaalilautakunta tulee asettaa 31.5.2026 mennessä. (KJ 9:2,1)

Vaalilautakunta vastaa seurakuntavaaleissa seuraavista tehtäväkokonaisuuksista:

- Valmistavat tehtävät vaaleja varten
- Äänioikeutettujen luetteloon liittyvät tehtävät
- Valitsijayhdistysten perustamisasiakirjat ja ehdokaslistojen laadinta
- Ennakkoäänestyksen ja kotiäänestyksen toimittaminen
- Ennakkoäänestysasiakirjojen käsittely
- Varsinaisen vaalipäivän äänestyksen toimittaminen
- Ääntenlaskenta ja vaalin tuloksen vahvistaminen
- Vaalien jälkitoimenpiteet

Vaalilautakuntaan kuuluu kirkkolain mukaan puheenjohtaja ja vähintään neljä muuta jäsentä sekä vähintään yhtä monta varajäsentä. Varajäsenet on asetettava siihen järjestykseen, jonka mukaan he tulevat jäsenten sijaan. (KL 9:16,1) Varajäsenet eivät ole henkilökohtaisia. Koska myös puheenjohtaja on vaalilautakunnan jäsen, tulee varajäseniä olla vähintään viisi.

Vaalilautakunta on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä päätöstä tehtäessä. Läsnä oleviksi katsotaan myös toimielimen jäsenet, jotka osallistuvat kokoukseen sähköisesti. (KL 10:15) Vaalilautakuntaan on hyvä valita enemmän jäseniä kuin laissa edellytetään ja riittävästi varajäseniä, jotta vaalikelpoisuuden menetys tai muut yllättävät tilanteet eivät vaikuta lautakunnan päätösvaltaisuuteen.

Vaalilautakuntaan voidaan valita kristillisestä vakaumuksesta tunnettu 18 vuotta täyttänyt seurakunnan konfirmoitu jäsen, joka ei ole vajaavaltainen (KL 9:2,1). Lisäksi luottamustoimeen voidaan valita vain sellainen vaalikelpoinen henkilö, joka on antanut tehtävään suostumuksensa (KL 9:3,1).

Vaalikelpoisuusvaatimukset koskevat myös kirkkoherraa. Jos kirkkoherra asuu muualla eikä ole virkaseurakuntansa jäsen, voidaan hänet kuitenkin esim. kutsua asiantuntijaksi vaalilautakuntaan. Tällöin hänellä on oikeus olla läsnä, mutta ei osallistua päätösten tekemiseen vaalilautakunnassa.

Jäseniä valittaessa on syytä huomioida, että ehdokas tai hänen puolisonsa, lapsensa, sisaruksensa tai vanhempansa ei voi olla vaalilautakunnan jäsenenä eikä varajäsenenä. Puolisolla tarkoitetaan aviopuolisoa sekä ehdokkaan kanssa avioliitonomaisissa olosuhteissa tai rekisteröidyssä parisuhteessa elävää henkilöä. (KL 9:16,4). Kirkkoherraa koskevat samat esteellisyyssäännökset. Koska ehdokkaat eivät vaalilautakuntaa nimettäessä ole vielä tiedossa, on tästäkin syystä vaalilautakuntaan syytä nimetä riittävä määrä jäseniä ja varajäseniä.

Vaalilautakunnan jäseniä nimettäessä, tulee huomioida, että toimielimessä olisi sekä miehiä että naisia kumpiakin vähintään 40 prosenttia. Myös vaalilautakunnan varajäsenissä tulee olla miehiä ja naisia kumpiakin vähintään 40 prosenttia (KL 9:8).

Kirkkovaltuusto nimeää myös vaalilautakunnan puheenjohtajan. Vaalilautakunta valitsee ensimmäisessä kokouksessaan varapuheenjohtajan. (KJ 9:2,1).
Vaalilautakunta nimeää ensimmäisessä kokouksessaan itselleen sihteerin, jonka ei tarvitse olla vaalilautakunnan jäsen. Suostumuksensa vaalilautakunnan jäseniksi ovat antaneet tähän mennessä seuraavat henkilöt: Seppo Kujala ja varajäseniksi Ulla Koskela.

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto esittää, että kirkkovaltuusto asettaa vaalilautakunnan ja valitsee vaalilautakunnan puheenjohtajan ja vähintään neljä muuta jäsentä sekä vähintään yhtä monta varajäsentä siinä järjestyksessä, jonka mukaan he tulevat jäsenten sijaan.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto 21.5.2026

Päätösehdotus kirkkoneuvosto:

Kirkkovaltuusto asettaa vaalilautakunnan ja valitsee vaalilautakunnan puheenjohtajan ja vähintään neljä muuta jäsentä sekä vähintään yhtä monta varajäsentä siinä järjestyksessä, jonka mukaan he tulevat jäsenten sijaan.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Vaalilautakunnan puheenjohtajaksi valittiin Seppo Kujala. Muiksi jäseniksi valittiin Jyri Kaunisto, Minna Nissilä, Taimi Syrjälä ja Taito Syrjälä.

Varajäseniksi kutsujärjestyksessä valittiin Ulla Koskela, Tuomo Tuovinen, Fanny Kaunisto, Susanna Kaunisto ja Jere Rauhaniemi.

4. Kaitalammin leirikeskuksen korjausinvestoinnin selvitys

Kirkkoneuvosto 23.4.2026 § 32

Kirkkoneuvosto päätti 29.1.2026 tilata Finpromalta Tammelan seurakunnan kiinteistöjen korjausinvestointien selvitystyön. Selvitys leirikeskuksesta on esityslistan liitteenä.

Selvityksen sisältö

1. Leirikeskuksen nykytila
2. Leirikeskuksen peruskorjaushankkeen laajuus
3. Vaihtoehdot leirikeskuksen tulevaisuudesta
4. Kassavirtalaskelmat eri vaihtoehtojen välillä
5. Johtopäätökset ja toimenpidesuosituks

Keskeiset tekniset havainnot

- Sisäilma- ja kosteustekninen tutkimus (Polygon Finland Oy, 2024) osoittaa laajoja mikrobivaurioita, ilmavuotoja ja puutteellisen ilmanvaihdon. Vain 2/8 näytteestä oli puhtaita, ja vaurioilla on ilmayhteys sisätiloihin.
- Rakennus on toteutettu valesokkelirakenteella ja sijaitsee rinteessä, mikä lisää riskejä.
- Rakennuksen tekniset järjestelmät (sähkö, LVI, ilmanvaihto) ovat käyttöikänsä päässä.

Peruskorjauksen laajuus ja kustannukset

- Rakennus vaatisi lähes täydellisen peruskorjauksen (peruskorjausaste noin 74 %).
- Peruskorjaus koskisi lähes kaikkia rakennusosia vesikattoa ja osaa rungosta lukuun ottamatta.
- Kokonaiskustannus: n. 1,25 M€ (alv 0 %) 1,56 M€ (alv 25,5 %)

Vaihtoehtoselvityksen perusteella päärakennuksen peruskorjaaminen ei ole taloudellisesti perusteltua, sillä laaja peruskorjaus maksaisi noin 1,56 miljoonaa euroa ja aiheuttaisi 15 vuoden tarkastelujaksolla yli 2,9 miljoonan euron kokonaiskustannukset, kun taas käyttöaste jäisi alhaiseksi ja rakennukseen liittyisi edelleen merkittäviä teknisiä ja terveysriskejä. Selvästi edullisin ja ennakoitavin ratkaisu on päärakennuksen purkaminen ja leiritoiminnan järjestäminen vuokratiloissa, jolloin purku- ja liittymäkustannukset ovat noin 160 000 euroa ja vuotuiset käyttökustannukset keskimäärin noin 40 000 euroa, sekä 15 vuoden kokonaiskustannukset alle 750 000 euroa. Ratkaisu vähentää seurakunnan korjausvelkaa, taloudellisia riskejä ja pääomakustannuksia sekä parantaa talouden ennustettavuutta, minkä vuoksi päätös leirikeskuksen päärakennuksesta luopumisesta ja toiminnan siirtämisestä vuokratiloihin tulisi tehdä viivytystä.

LAVA: Korkean talous- ja terveysriskin rakennuksista luopuminen tukee lasten ja nuorten oikeutta osallistua turvallisesti seurakunnan toimintaa sekä mahdollistaa laadukkaan toiminnan järjestämisen tulevaisuudessa.

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto päättää esittää kirkkovaltuustolle, ettei Tammelan seurakunta ryhdy Kaitalammin leirikeskuksen peruskorjaukseen, koska rakennuksen korjaus- ja käyttökustannukset ovat käyttöasteeseen nähden taloudellisesti kestäättömät ja sisältävät merkittäviä teknisiä ja taloudellisia riskejä.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se päättää purkaa leirikeskuksen päärakennuksen ja säilyttää rantasaunan erillisenä rakennuksena.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto 21.5.2026

Kiinteistön korjausinvestoinnin selvitys liitteenä

Päätösehdotus kirkkoneuvosto:

Kirkkovaltuusto päättää, ettei Tammelan seurakunta ryhdy Kaitalammin leirikeskuksen peruskorjaukseen, koska rakennuksen korjaus- ja käyttökustannukset ovat käyttöasteeseen nähden taloudellisesti kestäättömät ja sisältävät merkittäviä teknisiä ja taloudellisia riskejä.

Kirkkovaltuusto päättää, että seurakunta purkaa leirikeskuksen päärakennuksen ja säilyttää rantasaunan erillisenä rakennuksena.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

5. Seurakuntakodin korjausinvestoinnin selvitys

Kirkkoneuvosto 24.3.2026 § 33

Kirkkoneuvosto päätti 29.1.2026 tilata Finpromalta Tammelan seurakunnan kiinteistöjen korjausinvestointien selvitystyön. Selvitys seurakuntakodista on esityslistan liitteenä.

Selvityksen sisältö

1. Seurakuntakodin nykytila
2. Seurakuntakodin teknisen kunnon tarkastelu
3. Vaihtoehdot seurakuntakodin tulevaisuudesta
4. Kassavirtalaskelmat eri vaihtoehtojen välillä
5. Johtopäätökset ja toimenpidesuosituks

Tammelan seurakunnan työntekijät ovat toimittaneet seurakunnan hallinnolle vetoomuksen tilasta luopumisesta. Työntekijöiden kirjelmä on esityslistan liitteenä.

Keskeiset tekniset havainnot

- Sisäilma- ja kosteustekninen tutkimus (Polygon Finland Oy, 2024) osoittaa merkittäviä ja laaja-alaisia mikrobikasvustoja useissa rakennusosissa. 70 % näytteistä sisälsi selviä mikrobikasvustoja, lopuissa vahva epäily. Ongelmat koskevat koko rakennusta.
- Rakennuksessa on valesokkelirakenne, joka on riskirakenne. Ulkoseinien alaosissa ja alapohjassa vaurioriskejä. Yläpohjan eristyksessä ja höyrynsulussa puutteita.
- Merkittäviä ilmavuotoja ulkoseinien, lattioiden ja ikkunoiden liitoskohdissa. Ilmavuodot lisäävät kosteuden tiivistymistä ja pahentavat sisäilmaongelmia. Rakenteissa havaittu myös vesivuotoja.
- Rakennus sijoittuu Työterveyslaitoksen olosuhdearviossa huonoimpaan luokkaan D. Rakennus ei ole nykytilassaan turvallinen tai terveellinen käyttöä.

Rakennuksen saattaminen jälleen käyttökuuntoon edellyttäisi laajamittaista peruskorjausta. Korjausten vähimmäislaajuus käsittäisi muun muassa ulkoseinien alaosien rakenteelliset korjaukset, sokkelin ulkopuolisen veden- ja lämmöneristyksen, yläpohjan eristysten ja höyrynsulun uusimisen sekä ala- ja välipohjarakenteiden avaamisen ja eristeiden uusimisen. Lisäksi yksittäisiin tiloihin kohdistuisi erityisiä korjaustoimenpiteitä.

Peruskorjauksen laskennallinen kustannusarvio on noin 383 700 euroa (alv 0 %) 481 600 (alv 25,5%). Kustannusarvio kattaa ainoastaan sisäilmaongelmien edellyttämät välttämättömät rakenteelliset korjaukset. Mahdolliset lisävauriot, korjausten laajentuminen tai toiminnalliset tilamuutokset voivat nostaa kustannuksia merkittävästi. Peruskorjaus mahdollistaisi rakennuksen käytön jatkumisen, mutta ei parantaisi tilojen toiminnallisuutta. Peruskorjaukseen liittyy merkittävä taloudellinen ja terveydellinen riski.

LAVA: Korkean talous- ja terveysriskin rakennuksista luopuminen tukee lasten ja nuorten oikeutta osallistua turvallisesti seurakunnan toimintaa sekä mahdollistaa laadukkaan toiminnan järjestämisen tulevaisuudessa.

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, ettei Tammelan seurakunta ryhdy seurakuntakodin peruskorjaukseen, koska rakennuksen korjaus- ja käyttökustannukset ovat käyttöasteeseen nähden taloudellisesti kestävämmät ja sisältävät merkittäviä teknisiä ja taloudellisia riskejä.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se päättää purkaa seurakuntakodin.

Muutettu päätösehdotus:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, ettei Tammelan seurakunta ryhdy seurakuntakodin peruskorjaukseen, koska rakennuksen korjaus- ja käyttökustannukset ovat käyttöasteeseen nähden taloudellisesti kestävämmät ja sisältävät merkittäviä teknisiä ja taloudellisia riskejä.

Kirkkoneuvosto päättää, että rakennuksesta luopumisvaihtoehtoja selvitetään.

Päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi kokouksessa muutetun päätösehdotuksen.

Kirkkoneuvosto 13.5.2026 § 43

Kirkkolaki 3:27 § Kiinteän omaisuuden luovuttaminen
"Seurakunta voi myydä, vaihtaa tai muuten luovuttaa tai antaa vuokralle vähintään kymmeneksi vuodeksi kiinteää omaisuuttaan tarjouskilpailulla. Tarjouskilpailun on oltava avoin ja siitä on tiedotettava riittävästi."

Seurakuntakoti sijaitsee Pikku-Pappila-kiinteistöllä 834-441-6-213, jolla sijaitsee myös Pappila.

Esityslistan liitteenä kiinteistökartta

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto päättää esittää kirkkovaltuustolle, että seurakuntakoti ja määräala kiinteistöstä Pikku-Pappila laitetaan myyntiin.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto 21.5.2026

Kiinteistön korjausinvestoinnin selvitys liitteenä

Päätösehdotus kirkkoneuvosto:

Kirkkovaltuusto päättää, ettei Tammelan seurakunta ryhdy seurakuntakodin peruskorjaukseen, koska rakennuksen korjaus- ja käyttökustannukset ovat käyttöasteeseen nähden taloudellisesti kestävämmät ja sisältävät merkittäviä teknisiä ja taloudellisia riskejä.

Kirkkovaltuusto päättää, että seurakuntakoti ja määräala kiinteistöstä Pikku-Pappila laitetaan myyntiin.

Päätös:

6. Tammelan seurakunnan taloussääntö

Kirkkoneuvosto 23.4.2026 § 34

Kirkkolain 6 luvun 4 §:ssä säädetään, että taloudenhoidon järjestämisestä määrätään tarkemmin kirkkovaltuuston tai yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymässä taloussäännössä. Taloussäännöllä kirkkovaltuusto ohjaa talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman valmistelua ja sisältöä, omaisuuden hoitoa ja rahatoimintaa, kirjanpitoa ja tilinpäätöstä sekä tilintarkastusta ja sisäistä valvontaa.

Tammelan taloussääntö on vahvistettu 2023. Vahvistettavana olevassa taloussäännössä on huomioitu uudet ohjeet sekä siihen on tehty tarkennuksia. Taloussääntö on laadittu kirkkohallituksen taloussääntömallin mukaan.

Esityslistan liitteenä on taloussääntö, johon on merkitty punaisella oleellimmat muutokset.

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto esittää taloussäännön kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto 21.5.2026

Esityslistan liitteenä on taloussääntö, johon on merkitty punaisella oleellimmat muutokset.

Päätösehdotus kirkkoneuvosto:

Kirkkovaltuusto hyväksyy Tammelan seurakunnan taloussäännön.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

7. Tammelan seurakunnan hallintosääntö

Kirkkoneuvosto 23.4.2026 § 35

Tammelan seurakunnan 2023 hyväksyttyyn hallintosääntöön on tarpeellista tehdä muutos ennen syksyn seurakuntavaaleja. Kirkkovaltuutettujen määrä vähenee, joten ei ole enää perusteltua säilyttää kirkkoneuvostoa nykyisen suuruisena. Nykyiselläänkin kirkkoneuvosto on suhteellisen suuri seurakunnan ja valtuuston kokoon nähden.

Taloustyöryhmä kokoontui 16.4.2026, jossa keskustelun jälkeen päädyttiin esittämään seurakunnan hallinto-organisaatioon muutoksia. Kirkkoneuvoston koon pienentyessä voi kirkkoneuvosto kokonaisuudessaan kokoontua myös ”iltakoulutyypisessä”, joten erilliselle taloustyöryhmälle ei olisi tarvetta.

Seuraavassa ehdotuksessa on ylivivattu nykyisestä hallintosäännöstä muutettavat tekstit.

2 luku SEURAKUNNAN HALLINTO-ORGANISAATIO

2 § Kirkkovaltuusto

Kirkkovaltuustossa on 17 ~~19~~ jäsentä. Valtuuston varajäsenet määräytyvät kirkkojärjestyksen 9 luvun 47 §:n mukaisesti.

Valtuuston varajäsenet määräytyvät seurakuntavaalien tuloksen perusteella.

Valtuuston puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajasta säädetään kirkkojärjestyksen 3 luvun 27 §:ssä, jonka mukaan kirkkovaltuusto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan toimikautensa ensimmäisen ja kolmannen vuoden ensimmäisessä kokouksessa.

3 § Kirkkoneuvosto

Kirkkoneuvostoon kuuluu virkansa puolesta kirkkoherra puheenjohtajana sekä valittuina jäseninä varapuheenjohtaja ja viisi (5) ~~kahdeksan (8)~~ muuta jäsentä. Kirkkoneuvoston vaali toimitetaan siten, että ensin valitaan varapuheenjohtaja yhdessä varajäsenensä kanssa ja sen jälkeen eri vaalilla muut jäsenet henkilökohtaisine varajäsenineen.

Kirkkoneuvoston alaiset vaikuttamistoimielimet

4 § Johtoryhmä

Kahdeksi vuodeksi kerrallaan muodostettavaan johtoryhmään kuuluvat kirkkovaltuuston puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja, kirkkoherra sekä talouspäällikkö. Johtoryhmän koollekutsujana ja puheenjohtajana toimii kirkkoherra.

~~5 § Taloustyöryhmä~~

~~Taloustyöryhmän tehtävänä on talouteen, henkilöstöön ja kiinteistöihin liittyvien keskeisten asioiden valmistelu. Ryhmä toimii kirkkoneuvoston toimikauden ja sen muodostaa koollekutsujana ja puheenjohtajana toimiva talouspäällikkö sekä kirkkoherra ja kirkkoneuvoston nimeämät 3–4 luottamushenkilöä.~~

5 ~~6~~ § Vastuuryhmät

Kirkkoneuvosto valitsee vastuuryhmät seurakunnan tehtävän toteuttamiseen ja antaa vastuuryhmille toimintaohjeen. Ryhmiä ovat:

~~Diakoniatyön vastuuryhmä (sis. myös yhteistyössä ja/tai ostopalveluna hoidettavat perheneuvonnan, sairaalasielunhoidon ja palvelevan puhelimen)~~
~~Julistustyön vastuuryhmä (sis. jumalanpalvelustyön, kirkolliset toimitukset ja musiikkityön)~~

~~Kasvatustyön vastuuryhmä (sis. varhaiskasvatus-, rippikoulu- ja nuorisotyön)~~

~~Lähetystyön vastuuryhmä (sis. myös kansainvälisen diakonian)~~

~~Aikuistyön vastuuryhmä (sis. myös nuoret aikuiset)~~

- 1) Diakoniatyön vastuuryhmä
- 2) Julistustyön vastuuryhmä
- 3) Kasvatustyön vastuuryhmä

Vastuuryhmään voi kuulua myös luottamushenkilöihin kuulumattomia seurakuntalaisia. Kunkin ryhmän muodostaa työalasta vastaavien viranhaltijoiden lisäksi 4–5 muuta jäsentä.

6.7 § Nuorten vaikuttajaryhmä

Nuorten vaikuttajaryhmään kuuluu 3–6 jäsentä, joiden on kirkkojärjestyksen 10 luvun 5 §:n mukaisesti oltava alle 29-vuotiaita konfirmoituja kirkon jäseniä. Seurakunnan kirkkoneuvosto valitsee nuorten vaikuttajaryhmän jäsenet vaikuttajaryhmään ilmoittautuneista nuorista kahdeksi (2) kalenterivuodeksi kerrallaan. Kirkkoneuvosto antaa nuorten vaikuttajaryhmän toimintaohjeen.

Nuorten vaikuttajaryhmän tehtävistä säädetään kirkkojärjestyksen 10 luvun 5 §:ssä.

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle hyväksyttäväksi esittelytekstissä olevat muutokset Tammelan seurakunnan hallintosäännön lukuun 2.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto 21.5.2026

Päätösehdotus kirkkoneuvosto:

Kirkkovaltuusto hyväksyy esitetyt muutokset Tammelan seurakunnan hallintosäännön lukuun 2.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

8. Tilinpäätös 2025

Kirkkoneuvosto 30.3.2026 § 24

Tilinpäätöksen laadinnasta vastaa kirkkoneuvosto. Tilinpäätöksen allekirjoittavat päätösvaltainen kirkkoneuvosto ja taloudesta vastaava viranhaltija.

Seurakuntatalouden tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätös on laadittava tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä joko paperimuodossa tai sähköisessä muodossa. Kirkkoneuvoston allekirjoitettua tilinpäätöksen, sen tulee viipymättä saattaa tilinpäätös tilintarkastajan tarkastettavaksi. Tilintarkastajan on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Tilintarkastuksen jälkeen kirkkovaltuuston on käsiteltävä tilinpäätös viimeistään tilikautta seuraavan kesäkuun loppuun mennessä.

Seurakuntatalouden tilinpäätös erillisinä taseyksikköinä hoidettuine rahastoineen (esim. hautainhoitorahasto) muodostaa yhden tilinpäätöksen, joka käsitellään hallinnollisesti yhtenä kokonaisuutena.

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto hyväksyy vuoden 2025 tilinpäätöksen.

Kirkkoneuvosto oikeuttaa talouspäällikön tekemään teknisiä korjauksia Tilinpäätös 2025 -asiakirjaan.

Kirkkoneuvosto allekirjoittaa tilinpäätöksen ja luovuttaa sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi.

Päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi vuoden 2025 tilinpäätöksen.

Kirkkoneuvosto oikeutti talouspäällikön tekemään teknisiä korjauksia Tilinpäätös 2025 -asiakirjaan.

Kirkkoneuvosto allekirjoitti tilinpäätöksen ja päätti luovuttaa sen tilintarkastajalle tarkastettavaksi.

Kirkkoneuvosto 13.5.2026

Päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi tilintarkastaja Mikko Helkiön tilintarkastusraportin.

Kirkkoneuvosto esittää tilinpäätöksen 2025 yhdessä tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksen kanssa kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Tilikauden ylijäämän kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle kirjattavaksi taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämätileille.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se päättää tili- ja vastuuvapaudesta.

Muutettu päätösehdotus talouspäällikkö:

Kirkkoneuvosto merkitsee, että tilintarkastusraporttia ei ollut vielä saatavissa. Kirkkoneuvosto kokoontuu ennen valtuuston 21.5.2026 kokousta käsittelemään asian.

Tilinpäätökseen liittyen kirkkoneuvosto toteaa kirkkovaltuustolle, että kirkkovaltuuston 4.12.2025 § 30 hyväksymä Talousarvion 2025 muutos on kirjaamatta eikä sitä enää saanut kirjattua Kipan järjestelmiin, joista raportit tilinpäätökseen muodostuvat. Hankinta on tehty päätöksen mukaisesti investointiosasta. Kirkkovaltuuston päätös 4.12.2025:

- mönkijän hankinta lisätään hautausmaakiinteistön (403) investointeihin
- määräraha hankinnasta poistetaan tuloslaskelmaosasta

Kirkkoneuvosto toteaa, että Kipan järjestelmistä tulostuvasta investointiosan toteumasta puuttuvat tulot ja menot eriteltynä. Kirkkovaltuustolle esitetään tilinpäätöksen yhteydessä täydennetty taulukko investointiosasta:

Tilaus	Kustannus arvio	Toteuma yhteensä	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma kuluva menot	Toteuma kuluva tulot	Toteuma kuluva yhteensä	YII/Alli	T-%	Kust. arviost a käytett y 31.12.
2009420 - Kirkko menot	0,00	-1663 826,93	-1344 427,73	-1000 000,00	-180 000,00	-1180 000,00	-1171743,14		-1171743,14	8 256,86	99,3	
2009420 - Kirkko tulot	0,00			1000 000,00				852 343,94	852 343,94	-117 656,06	85,2	
2009420 - Kirkko yhteensä	0,00	-1663 826,93	-1344 427,73	0,00	-180 000,00	-180 000,00	-1171743,14	852 343,94	-319 399,20	139 399,20	17,4	
2013730 - Mönkijä	-26 600,00	-26 597,50		0,00	-26 600,00	-26 600,00	-26 597,50		-26 597,50	3,50	100,0	
Yhteensä	-26 600,00	-1 690 424,43	-1 344 427,73	0,00	-206 000,00	-206 000,00	-1 198 340,64	852 343,94	-345 996,70	139 402,70	19,2	6 355,0

Päätös: Kirkkoneuvosto hyväksyi muutetun päätösehdotuksen.

Kirkkoneuvosto 21.5.2026**Päätösehdotus talouspäällikkö:**

Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi tilintarkastaja Mikko Helkiön tilintarkastusraportin.

Kirkkoneuvosto esittää tilinpäätöksen 2025 yhdessä tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksen kanssa kirkkovaltuuston hyväksyttäväksi.

Tilikauden alijäämän kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle kirjattavaksi taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se päättää tili- ja vastuuvuopaudesta.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto 21.5.2026

Päätösehdotus kirkkoneuvosto:

Kirkkovaltuusto hyväksyy tilinpäätöksen 2025 yhdessä tilintarkastajan tilintarkastuskertomuksen huomioiden kirkkoneuvoston 13.5.2026 kokouksessa toteamat tilinpäätöksen puutteet.

Tilikauden alijäämän kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle kirjattavaksi taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämätilille.

Kirkkovaltuusto päättää tili- ja vastuuvapaudesta.

Päätös: Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kirkkovaltuusto päätti myöntää tili- ja vastuuvapauden tilivelvollisille.

9. Muut asiat

--

10. Valitusosoitus ja kokouksen päättäminen

Päätösehdotus:

Kirkkovaltuusto antaa valitusosoituksen.

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 20.04.

VALITUSOSOITUS

Tammelan seurakunta
Kirkkovaltuusto
21.5.2026

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 1,9,10

Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot

- Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
- Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:
 - 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
 - 150 000 € (rakennusurakat);
 - 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveyspalvelut);
 - 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
 - 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).
- Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

2 HANKINTAOIKAISU

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö: Tammelan seurakunta

Käynti- ja postiosoite: Tammelantie 29, 31300 TAMMELA

Sähköposti: tammelan.seurakunta@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

3 VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella

2,3,4,5,6,7,8

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5

Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 26,27,28,29,30

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhaun viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnyksen.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Puhelinvaihe: **029 564 3300**

Telekopio: **029 564 3314**

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

4 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomaisen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1383/2018) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelemäksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut – Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen